

Diarienummer
2017TEN/0027Handläggare
Majken Elfström
SamhällsbyggnadsavdelningenInstans
Tekniska nämnden

Återrapportering uppdrag angående vattenrestriktioner Sandhamn

Förslag till beslut

Nämnden noterar informationen och anser uppdraget slutfört

Beslutsnivå

Tekniska nämnden

Sammanfattning

I bifogat PM återrapporterar förvaltningen uppdraget som gavs oktober 2017.

Bakgrund

Tekniska nämnden uppdrog 2017-10-12 till förvaltningen att i samråd med ö-representanter, lokala näringslivet, kultur och fritidsnämnden och näringslivsnämnden, utreda alternativ för att även i fortsättningen trygga vattenförsörjningen

Bedömning och konsekvenser

Se bifogat PM

Handlingar i ärendet

Nr	Handling
----	----------

1. PM om vatten på Sandön, Lökholmen och Telegrafholmen

Sändlista för beslutsexpediering

Näringslivsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden

Lars Öberg
Sektorchef

Dricksvatten Sandön, Telegrafholmen samt Lökholmen

Utredningsuppdrag

Tekniska nämnden uppdrog 2017-10-12 till förvaltningen att i samråd med ö-representanter, lokala näringslivet, kultur och fritidsnämnden och näringslivsnämnden, utreda alternativ för att även i fortsättningen trygga vattenförsörjningen

Bakgrund

Sandön utgörs som namnet av sand till en mäktighet av ett par meter. I sandlagrens övre del finns en reservoar med sött vatten och i det undre skikten finns salthaltigt vatten. På senare år har uttaget av vatten på ön ökat och kommunen har därför fått öka antalet uttagpunkter samt införa restriktioner mot användning av det kommunala vattnet.

På Sandön, Telegrafholmen och Lökholmen finns antingen ett kommunalt verksamhetsområde för VA eller avtal med fastighetsägare om att förse delar eller hela fastigheten med kommunalt VA. Det innebär att bebyggelsen på öarna inom området förses med vatten och avlopp. Vattnet tas ut från 11 stycken grundvattenrör på Sandön och avloppet renas i reningsverket på Telegrafholmen.

Trots att grundvatten tas ut på fler platser räcker inte vattnet till för dagens samlade behov. För att säkra försörjningen av dricksvatten för fastboende, fritidsboende samt besökande till hotellen har tekniska nämnden beslutat 20181012 att förbjuda att bevattna med slang, spola av båtar med slang, fylla båt-vattentankar, fylla poler eller badtunnor med dricksvatten från Värmdö kommuns vattenanläggning. Vidare har man i samråd med ö-representanter, lokala näringslivet, kultur- och fritidsnämnden och näringslivsnämnden getts i uppdrag att utreda alternativ för att långsiktigt trygga vattenförsörjningen.

Tekniska nämndens beslut innebär att den del av det rörliga friluftslivet som gästar öarna med båt inte får fylla på dricksvatten i de tankar som båtarna är försedda med. Man får heller inte spola av båtar eller fylla poler eller badtunnor med dricksvatten.

Gästbåtar kan hämta vatten i dunk för att täcka behovet av dricksvatten vid besök på öarna. För att fylla på dricksvattentankar får båtar söka sig till gästhamnar på fastlandssidan. Närmaste hamnarna är Stavsnäs samt Bullandö.

Om vattenuttaget på Sandön blir för stort kommer underliggande salthaltiga vatten att tränga upp i sötvatten akvifären och förstöra det sötvatten som alla boende på öarna är beroende av. Därför är det viktigt att de restriktioner som införts följs för att kunna vidmakthålla ett hållbart vattenuttag inom ramen för det kretslopp av vatten som naturen svarar för på öarna.

Alternativ för att öka vattentillgången på öarna

På sikt finns det riska att efterfrågan på grundvatten inte kan klaras med den begränsade tillgång som finns på Sandön. I det läget finns två alternativ. Antingen att anlägga en sjöledning från Stavnäs till Sandön alternativt att installera en eller flera avsaltningsanläggningar på öarna som kompletterar uttaget av grundvatten.

Då sträckan mellan Stavnäs och Sandön uppgår till 12 km beräknas en ledning mycket översiktligt kosta ca 35 miljoner kronor.

En eller flera avsaltningsanläggningar bedöms kosta i storleksordningen 3-5 miljoner beroende på vilket vattenbehov som efterfrågas.

Utbyggnad av vattenkapaciteten är så länge det grundvatten som finns på Sandön räcker för boende inom VA-kollektivet inte en uppgift som ska belasta kollektivet. För kommunens VA-kollektiv är det därför i nuläget inte en prioriterad fråga att öka kapaciteten på öarna. Detta särskilt som den allt för stora efterfrågan är begränsad till enstaka sommarmånader.

Värmdö kommun har genom Seastop-projektet som kommunen är lead partner för och som kommunen även medfinansierar medverkat till att en avsaltningsanläggning kan anläggas på Lökholmen/telegrafholmen för friluftsbåtlivets behov. Kommunen har härigenom sett till att alla som bor eller besöker öarna därmed har rimlig tillgång till dricksvatten. Vatten för andra behov får lösas på andra sätt i ett utomskärgårdsområde där det av naturliga skäl inte finns obegränsad tillgång till dricksvatten.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att det inom 5-10 år inte finns anledning för VA-kollektivet att investera ytterligare i system för vattenförsörjning utan boende och besökande måste hushålla med vatten genom att anpassa sin livsstil och använda vattensnål teknik.

Ekonomiska konsekvenser

Värmdö kommun ansvarar för de investeringar som behövs för de boendes behov av dricksvatten. Genom Seastop medverkar kommunen till att cirka 2 mnkr ställs till båtlivets förfogande för att förbättra möjligheterna till vattenförsörjning.

Konsekvenser för miljön

Det är angeläget att mänskliga aktiviteter utgår från de ekologiska ramarna som naturen sätter. Görs inte det äventyras möjligheterna till boende på lång sikt inom området. Ett

allt för stort grundvattenuttag som leder till brist på vatten och risk för saltvatteninträngning är inte förenligt med de naturgivna förutsättningar som råder i skärgården. Den skärgård som många väljer att besöka för att uppleva just en fantastisk natur.

Konsekvenser för medborgarna

Det viktiga för kommunen är att boende har tillgång till vatten. Besökande med fritidsbåtar har som regel möjlighet att fylla på sina tankar med vatten på fastlandet. Genom restriktionerna mot bevattning, fyllande av pooler och badtunnor begränsas tillgången något men det är vad alla som väljer att bo och besöka ytterskärgården får räkna med. För kommunens invånare som är medvetna om att det även råder brist på grundvatten inom stora delar av kommunens kustzon är detta naturligt.

Ärendets beredning

<u>Nr</u>	<u>Handling</u>	<u>Biläggs/Biläggs ej</u>
-----------	-----------------	---------------------------

Sändlista för beslutsexpediering

Näringslivsnämnden
Kultur och Fritidsnämnden

Majken Elfström
Avdelningschef